

Muga eguneroko bizitzari

Hego eta Ipar Euskal Herriaren arteko muga zeinen zatiketa artifiziala den nabarmen ikusi dute Bidasoaldeko bizilagunek, pandemiaren aitzakian muga itxi dutenean. Eguneroko jardunean batetik bestera lasai mugitzen ziren herritarrei bizimodua erdibitu die erabakiak, Irun eta Hendaia artekoa inposaturiko muga administratiboa baino ez dela agerian utziz.

 MIKEL GARCIA IDIAKEZ

Bidasoan bizi garenontzat, Santiagoko zubia ixtea askatasun handi bat kentzea izan da”, dio Aitziber Zapirain hendaia. Antxeta irratiaren egiten du lan eta irratiaren informazio eremu naturala Behe Bidasoa eskualdea da (Hondarribia, Irun eta Hendaia barnebiltzen dituena); horregatik, “komunikabide bezala zatitu egin gaituztela sentitu dugu”, azaldu digu: “Oso kontzientea izan gara Bidasoa eskualdea bat eta bakar bezala bizi dugula, zatiketarik gabe, egunerokoan makina bat joan-etorri egiten ditugulako eskualdeko herri batetik bestera, Santiagoko zubia gurutzatuz”.

Muga ixteak lanerako guztiz baldintzatu ditu, paper egokiekin ere muga-

ko kontroletan denbora asko eta ilara handiak jasan behar dituztelako, “eta egokitzen zaizun poliziaren arabera ondorioak ezberdinak izan daitezkeelako”. Traba handienak polizia frantziarrak jartzen dituela adierazi du, eta

“

Antxeta irratiaren lan egiten dugunok sentitu dugu komunikabide bezala zatitu egin gaituztela, gure informazio eremu naturala Behe Bidasoa eskualdea delako

Aitziber Zapirain

berak Frantziako nortasun agiria duenez ez duela problema berezirik izan, baina Hegoaldeko lankideei paperak puskatu egin dizkietela muturren aurrean, azken bertsioa ez dutela argudiatuz, eta buelta emanarazi dietela. “Ez da batere atsegina halakoak bizi behar izatea behin eta berri”. Mendeku kutsuz egiten dutela uste du Zapirainek, “Frantziako Gobernuak aspalditik nahi dituelako mugak ireki, baina Espainiakoak itxita mantendu nahi izan ditue-

nez, Frantziak horrela erantzun du. Eta sufritzen dugunak gu gara”.

KONFINAMENDU ERABAT EZBERDINAK

Elkarren ondoan bizi arren, Antxetako lankideek egoerari oso ezberdin egin behar izan diote aurre, Irunen edo Hendaian bizi, konfinamendua guztiz ezberdina izan delako: “Bai kalera ateratzeko, bai lanerako, baita irratiko edukiak sortzeko ere, Irun eta Hondarribiko udalek irizpide batzuk izan dituztelako eta Hendaia beste batzuk”. Ahal izan duten heinean telelana egin duten arren, irratiaren gauza asko ezin dira etxetik egin, eta batetik bestera mugitzeko oztopoak handiak izan dira. “Hendaian dugu estudioa eta Irunen bulego bat, eta nire kasuan Irunera joatea ez da gustukoa izan, batetik mugan pilaturiko ilara eta denboragatik, eta bestetik aurkituriko panorama goibelagatik. Konfinamendua hasi eta Irunera joan nintzen lehen aldia

"Zubia ixtea askatasun handi bat kentzea izan da", aitortu du Aitziber Zapirainek (ezkerrean). "Bat-batean, mugaren presentzia berriz ere erreal bihurtu da, gauza bortitza izan da", dio Idoia Karrerak.

inpaktatuta geratu nintzen, Hendaian ez dut halako tentsiorik bizi izan, ezta Hegoaldean aipatu izan diren bizilagun salataririk ikusi ere. Hemen eramangarriagoak izan dira baldintzak".

Eskualdeko alkateek muga zabaltzea eskatu izanak berak erakusten du zein punturaino egiten duten batera eta bestera natural bertako bizilagunek. Dela erosketak egiteko, seme-alabak eskolara eramateko, lagunekin elkartzeko, aisialdiaz gozatzeko, senideak bisitatzeko...

FAMILIA, BANANDUTA

"Martxo hasieratik ez ditut gurasoak ikusi", aitortu digu Idoia Karrerak, "ez da batera erraza familia hain hurbil eta fisikoki hain urrun sentitzea". Irunen bizi da bera, eta familiaren zati bat aldiz, Hendaian: gurasoak, lehengusua eta ilobak. "Bat-batean, mugaren presentzia berriz

ere erreal bihurtu da, 70eko hamarkadara itzuli bagina bezala. Poliziaren kontrolak eta gure baitan nolabait ezabatuta genuen muga politikoaren berragerpena gauza bortitza izan da".

Ez duenez zaintza beharrik izan justifikatzeko, ez du muga igaro Karrerak: "Ez dago agiri ofizialik

familia bisitatu ahal izateko, tamalez beste behin harremanei eta zaintzari baino garrantzi handiagoa eman baitzaio lanari. Mugako poliziaren esku geratu omen da senideak ikustera joatea baimentzea, baina gu ez gara saiatu ere egin". Gobernuen burugogorkeriak muga itxita mantentzea mingarria dela dio, "tartean jendearen bizitzak eta harremanak baitaude jokoan".

Bideodeiei eta mezuei esker, komunikazio etengabea izan dute eta opariren batek edo bestek ere gurutzatu du

“**Ez dago agiri ofizialik familia bisitatu ahal izateko, tamalez harremanei eta zaintzari baino garrantzi handiagoa eman baitzaio lanari**”

Idoia Karrera

muga "mugalari bati esker", baina distantzia mantenduta aurrez aurre egotarik ez dute izan. "Gure seme-alabek ez dute beren aitaxirekin, amaxirekin, lehengusuekin eta Iparraldeko lagunekin egoteko aukerarik izan oraingoz, eta horrek ematen dit pena handiena".

AURRERANTZEAN, ZER?

Koronabirusaren pandemiak alertan jarri du jendartea. Krisiari aurre egiteko politikariak onartzen ari diren neurrietatik, zeintzuk baliatuko dituzte herritarron kontrola areagotzeko, eskubideak murrizteko, askatasunak kate motzean lotzeko? Hego eta Ipar Euskal Herriaren arteko muga zabalduta ere, polizia kontrolek jarraituko dutela iragarri dute, eta mugak indartzeko estrategia izan daiteke. Galtzaile handienak, berriz ere, egoera irregularrean dauden eta bestela ere bidean horma itzelak aurkitzen dituzten migratzaileak lirerateke. "Euren egoerak asko egin dezake okerrera, kontrol zorrotz hauek mantentzen badira", ohartarazi du Aitziber Zapirainek. ●